

80
שנה
לפלמ"ח

1945.11.1 - ליל הרכבות

ליל הרכבות, שכונה גם "מבצע מסיבה", היה הפעולה המשולבת והמקיפה הראשונה של תנועת "המרי העברי". תנועת "המרי העברי" הייתה ארגון גג של המחתרות העבריות בארץ ישראל (פלמ"ח, אצ"ל ולח"י) ותיאמה את פעולות ההתנגדות לשלטון הבריטי. בעת קיום מבצע ליל הרכבות טרם ניתן אישור המוסדות הפוליטיים המוסמכים של היישוב להקמת תנועת המרי, אולם הפעולה העידה על הקמתה של התנועה בפועל.

הפעולה נערכה בליל ה-1 בנובמבר 1945 ובמהלכה חיבל הפלמ"ח ברשת מסילות-הברזל בכל רחבי הארץ. במקביל לפעולת הפלמ"ח, חיבלה מחלקה מעורבת של האצ"ל והלח"י בתחנת הרכבת בלוד, שהייתה צומת מרכזי של מסילות הברזל בארץ.

עיקר המשימה בוצע על ידי 50 חוליות של הפלמ"ח, החוליות ביצעו 153 פיגועים במסילות הברזל. במבצע הופעלו כוחות מכל פלוגות הפלמ"ח, ואף גויסו יחידות של ה'רזרבה' (המילואים של הפלמ"ח). בחלק מהפשיטות, בקרבת האזורים העירוניים, שותפו גם נשים בפעילות. למבצע קדמו סיורי היכרות מוסווים בסביבת היעדים והכנת מטענים רבים של חומרי נפץ. הלוחמים קיבלו הוראה מפורשת לשמור על חשאיות בעת הפעולה, במטרה לחסוך התנגשויות מיותרות, וכך- רק בשני מקומות אירעו תקריות אש ואף הן הסתיימו ללא נפגעים. החוליות טשטשו את עקבותיהן בטרם שבו למקום מבטחים, על מנת לא לתת לבריטים סיבה להתנכל ליישובים יהודיים.

